

Avfallsplan för Örnköldsviks kommun

**Utställning t.o.m.
10 februari 2010**

ÖRNKÖLDSVIKS KOMMUN

Förord

Varje kommun är enligt miljöbalken skyldig att upprätta en renhållningsordning med avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering.

Ansvar för renhållningsordningen ligger på kommunen. Ansvar innebär att kommunen ska leda arbetet med avfallsplan och föreskrifter.

Renhållningsordningen handläggs med samråd och utställning enligt miljöbalken kap 15 § 11-17. Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2006:6 anger vad en kommunal avfallsplan ska innehålla. Planen ska beakta nationella och regionala miljömål.

I Örnsköldsvik har ett bredare angreppssätt antagits där avfallsplanen förutom lagens skyldigheter även omfattar framtagande av mål och åtgärdsprogram som syftar till att främja samhällsutvecklingen i Örnsköldsvik i ett resurshushållningsperspektiv. Målet är att skapa förutsättningar för att minska uppkomsten av avfall och att få hushållen att sortera och lämna sitt avfall på ett effektivt och miljövänligt sätt. Insamlat avfall ska omhändertas på ett sätt som är långsiktigt bra för miljön.

Detta förslag till avfallsplan har ett tidsperspektiv på ca 4 år, då den senast bör ses över. Kommunstyrelsen kommer att följa upp planen årligen då åtgärdsprogram och underlagsmaterial kan revideras.

Från 1 januari 2009 utförs renhållningen av ett kommunalt bolag, Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB (MIVA).

Arbetet med avfallsplanen drivs via en *arbetsgrupp* bestående av tjänstemän från renhållningsavdelning/MIVA, plan och miljö, kommunledningskontor samt Öviks energi. Konsult har anlitats som processmotor i arbetet.

I den *politiska referensgruppen* ingår representanter från nämnden för teknik och service, nämnden för plan och miljö samt kommunstyrelsen.

Ett tidigare planförslag var ute på samråd under hösten 2009. I bifogad samrådsredogörelse sammanfattas inkomna synpunkter under samrådet med en kommentar av kommunledningskontoret. Planförslaget ställt nu ut t.o.m. den **10 februari 2010**.

Efter utställningen görs eventuell revidering utifrån inkomna synpunkter, och därefter ska planen tillsammans med föreskrifterna antas av kommunfullmäktige under 2010. Till utställningen hör också "Föreskrifter om avfallshantering för Örnsköldsviks kommun", som tillsammans med avfallsplanen utgör kommunens renhållningsordning.

FÖRORD

Innehållsförteckning

1 Nuvarande avfallshantering	1
1.1 Hushållsavfall	1
1.2 Verksamhetsavfall	1
1.3 Avfallsmängder	1
1.4 Må avfallsanläggning	3
2 Lagar, miljömål och riktlinjer	4
2.1 Nationellt och län	4
2.2 Örnsköldsviks kommun	4
3 Mål för avfallshantering	5
3.1 Övergripande mål och strategier	5
3.2 Hushåll	7
3.3 Näringsliv	9
3.4 Renhållaren	11
3.5 Kommunala förvaltningar och bolag	13
3.6 Fritidsverksamhet	15
3.7 Nedlagda deponier under kommunalt ansvar	16
4 Uppföljning och kommunikation	17

Bilaga

Samrådsredogörelse

Till utställningen av avfallsplanen hör följande dokument (separata handlingar)

- *Avfallsplan Underlag utställning* (innehåller utförligare dokumentation av avfallshantering i kommunen samt fakta om lagstiftning, nationella mål, källsorteringssystem m.m.)
- *Föreskrifter om avfallshantering för Örnsköldsviks kommun* (utgör tillsammans med avfallsplanen kommunens renhållningsordning).

Karta: Örnsköldsviks kommun

1 Nuvarande avfallshantering

1.1 Hushållsavfall

Hushållen sorterar ut farligt avfall samt förpackningar enligt producentansvaret. Förpackningar insamlas via återvinningsstationer. Ansvaret för dessa ligger på förpacknings- och tidningsinsamlingen. Farligt avfall och förpackningar transporteras till särskilda företag för destruktion respektive återvinning.

Återstående avfall lämnas i behållare för hushållsavfall eller som grovavfall vid antingen Må Återvinningscentral eller vid mobila återvinningsgårdar (ytterområden). Hushållsavfallet transporteras till förbränning i särskild avfallsförbränningsanläggning för energiutvinning.

Matavfall kan komposteras vid den egna fastigheten.

1.2 Verksamhetsavfall

Avfall från verksamheter uppkommer främst från tillverkningsindustrier. Sågverk samt massa- och pappersbruk har stora mängder avfall som återvinns eller deponeras (grönlutslam). I dagsläget deponeras inget grönlutslam vid Svedje avfallsanläggning (Domsjö Fabriker) utan det planerar man att använda vid sluttäckning av deponin. M-real har upphört med all deponering. Fallande processavfall mellanlagras idag i avvaktan på framtida återanvändning och återvinning.

1.3 Avfallsmängder

I tabellerna nedan framgår en sammanfattning av hushållens avfallsmängder i Örnsköldsviks kommun i jämförelse med Sverige räknat på kg/invånare. I begreppet hushållsavfall ingår även latrin, slam från enskilda avlopp och fettavskiljare samt småbatterier. I underlagsdelen framgår mängder för dessa avfallsslag i den omfattning uppgifterna gått att erhålla.

AVFALLSPLAN 2010-2013

Tabell 1. Avfallsmängder hushållsavfall.

Avfall under kommunalt ansvar	Mängd 2007, ton	Mängd 2007 kg/pers	Sverige 2007 kg/pers (median)
Totalt insamlad mängd hushållsavfall	25319	451	412
Kärl- och säckavfall	14669	261	221
Grovavfall från ÅVC inkl separat insamlade mängder	4355	77	117
Farligt avfall från hushåll	541	9,6	4,8
- varav småbatterier	14	0,25	0,22
Flytande avfall från hushåll	7925	143	181

Tabell 2. Avfall under producentansvar.

avfall under producentansvar	Mängd 2007, ton	Mängd 2007 kg/pers	Sverige 2007 kg/pers (median)
Insamlade mängder totalt	5029	90	76
Tidningspapper	2719	48	40
Wellpapp – och kartongförpackningar	2310	41	10
Plastförpackningar	164	2,9	1,9
Metallförpackningar	71	1,26	1,42
Glasförpackningar	586	10,6	15,2
Blybatterier tyngre än 3 kg	116	2,1	0,94
Elektriska och elektroniska produkter	984	17,5	17,0

Tabell 3. Omhändertagande av avfall under kommunalt ansvar.

Omhändertagande av avfall under kommunalt ansvar	Mängd 2007, ton	Mängd 2007 kg/pers	Sverige 2007 kg/pers (median)
Kärl- och säckavfall till förbränningsanläggning.	14669	261	218
Grovavfall till förbränningsanläggning.	1642	29	
Mängd hushållsavfall till central biologisk behandling.	0	0	21

Nationella miljömålet är att 35 % av matavfallet ska återvinnas genom biologisk behandling år 2010. Det förekommer kompostering av matavfall hos enskilda hushåll samt några hyreshus men det saknas uppgifter om mängder.

Tabell 4. Hushållsavfall till deponering.

år 2007	Mängd 2007, ton	Mängd 2007 kg/pers	Sverige 2007 kg/pers (median)
Hushållsavfall till deponering	468	8	18

1.4 Må avfallsanläggning

Tillståndet för deponin på Må avfallsanläggning sträcker sig till 2012-12-31. Efter det ska deponin avslutas. Må avfallsanläggning kommer även fortsättningsvis vara ett centrum för kommunens avfallshantering och sortering.

Tillståndsprövning pågår för en ny anläggning för sortering av hushållsavfall i anslutning till Må avfallsanläggning.

2 Lagar, miljömål och riktlinjer

2.1 Nationellt och län

Urval av gällande lagar och miljömål framgår av underlagsdel.

Nuvarande delmål till de nationella miljö kvalitetsmålen gäller till och med år 2010. De kommande delmålen ska gälla för perioden 2010-2015. Dessutom pågår en översyn av producentansvaret som främst kan medföra ökad sortering i materialslag.

För Örnsköldsvik kan följande slutsatser dras från lagar och krav samt nuvarande och kommande nationella miljömål:

- Den totala mängden avfall och avfallets farlighet ska minska. Kan innebära påverkan på konsumtions- och produktionsmönster.
- Hushållen ska anse att systemet för insamling har god tillgänglighet och säkerhet.
- Matavfallet ska tas tillvara som växtnäringsresurs.
- De skadliga utsläppen från transporter vid insamling och fjärrtransporter ska minska.

2.2 Örnsköldsviks kommun

Förutom renhållningsordningen finns följande kommunala dokument och riktlinjer som påverkar avfallshanteringen:

- Översiktsplan från 2007

Kommunen har uttalat följande vision:

Örnsköldsvik ska år 2015 vara en kommun i världsklass – att leva i, att arbeta i och att besöka.

Visionens plattform är:

- Ett starkt och långsiktigt hållbart näringsliv
- En attraktiv kommun med god och hållbar livsmiljö

Slutsatser från kommunens uttalade mål är att Örnsköldsviks kommun ska verka för att

- Höga miljökrav på leverantörer och samarbetspartners ställs liksom vi ställer höga krav på oss själva.
- Uppnå en ökad kretsloppsanpassning av avfallet från kommunens verksamheter.

3 Mål för avfallshantering

3.1 Övergripande mål och strategier

Övergripande mål: I första hand skall uppkomst av avfall förebyggas och avfallens farlighet minskas. År 2013 tas resurserna i avfallet till vara i så hög grad som möjligt, samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Avfallshantering är effektiv för samhället och enkel för konsumenterna.

Örnsköldsvik har följande strategier för att uppnå detta;

- Utveckla avfallshantering så att en attraktiv kommun med en god och hållbar livsmiljö främjas;
 - Avfall skall återanvändas eller återvinnas och i sista hand deponeras.
 - Avfallshantering inom kommunens förvaltningar och kommunala bolag ska vara ett föredöme
 - Källsortering
 - Estetiskt tilltalande
 - Välvårdade samhälls-, industri och naturmiljöer
 - Kostnads- och miljöeffektiva logistik- och transportsystem
 - Prioritera lösningar som gynnar god lokal närmiljö och hållbart klimat
 - Öka kunskap och delaktighet
 - Regional samverkan

- Utveckla avfallshantering så att ett starkt och långsiktigt hållbart näringsliv främjas;
 - Lokalt utnyttjande av resurser (t.ex. Återbruket/Startpunkten) och restprodukter
 - Öka näringsverksamhet
 - Utveckla kommunikation och samverkan mellan olika aktörer

AVFALLSPLAN 2010-2013

Det övergripande målet bryts ned i 6 perspektiv gällande kommunens ansvar;

- Hushåll
- Näringsliv
- Renhållaren (sköter kommunens ansvar inom renhållning enligt miljöbalkens krav)
- Kommunala förvaltningar och bolag
- Fritidsverksamhet (öar, båttrafik, latrin, camping, m.m.)
- Nedlagda deponier

För varje perspektiv anges inriktningsmål följt av mätbara mål. Vidare anges vilka åtgärder som krävs för att målen ska uppnås samt hur uppföljning ska ske. Dessutom anges hur målen bidrar till uppfyllandet av de nationella miljömålen. Då planen anlägger ett utpräglat brukareperspektiv kommer mycket av uppföljningen att bestå av undersökningar av hur nöjda de olika brukarekategorierna är med systemet. Detta sker i form av enkäter. I dagsläget är kunskapen om brukarenöjdheten ofullständig, men utifrån de enkäter som gjorts (framförallt för de mobila återvinningsgårdarna samt Må Behandlingsanläggning) görs bedömningen att minst 90% nöjda kunder är möjligt att uppnå och vidmakthålla. Skulle kommande enkäter visa att målen inte uppfylls, alternativt uppfylls med råge, får justeringar av verksamheten eller av målen ske i dialog mellan kommunen och Renhållaren. Detta är en normal del av en måluppföljnings- och målstyrningsprocess.

Vissa åtgärder ska genomföras i samråd mellan flera parter. I dessa fall är den part som anges först huvudansvarig och har ekonomiskt ansvar för åtgärden.

3.2 Hushåll

Inriktningsmål	<ul style="list-style-type: none">• Uppkomsten av avfall ska minimeras.• Hushållsavfallet ska källsorteras och behandlas så att god resurshushållning främjas. ¹• Hushållen ska uppleva att avfallshanteringen är meningsfull och enkel att klara av.• Hushållen ska uppleva att avfallshanteringen är estetiskt tilltalande.• Hushållen ska ha kunskap om hur de ska hantera sitt avfall.• Hushållen ska uppleva att det är enkelt att få information och fel och brister åtgärdade.• Det ska finnas goda möjligheter till lokala lösningar för att bidra till en bättre miljö.
----------------	---

Mätbara mål år 2013 (annat år anges särskilt)	<p>Mål 1. Andel hushåll i en- och tvåfamiljshus som anger att de är nöjda eller mycket nöjda med hur avfallsverksamheten som helhet fungerar ska överstiga 90 %.</p> <p>Mål 2. Andel hushåll i lägenhet som anger att de är nöjda eller mycket nöjda med hur avfallsverksamheten som helhet fungerar ska överstiga 90 %.</p> <p>Mål 3. Andel fritidshusägare som anger att de är nöjda eller mycket nöjda med hur avfallsverksamheten som helhet fungerar ska överstiga 90 %.</p> <p>Mål 4. Andel av kunder som lämnat grovavfall vid ÅVC/mobil återvinningsgård som anger att de är nöjda eller mycket nöjda med hur ett besök fungerar ska överstiga 90 %</p> <p>Mål 5. Andel invånare som har förtroende för att insamlat avfall återvinns på ett riktigt sätt ska överstiga 90 %.</p>
---	---

¹ De källsorteringssystem som utreds av renhållaren framgår av underlaget.

	<p>Mål 6. Andel invånare som anger att de har god eller mycket god kunskap om hur de ska hantera farligt avfall ska överstiga 90 %.</p>
<p>Åtgärder (revideras årligen)</p>	<p>Åtgärd 1. Utvidga möjligheterna till insamling av trädgårdsavfall i områden som inte täcks in av mobila återvinningsgårdar. <i>Påbörjas 2010. Ansvar Renhållaren.</i></p> <p>Kommentar: Ytterligare åtgärder tas fram utifrån enkätsvar.</p>
<p>Uppföljning</p>	<p>Enkät genomfördes 2008 och skall genomföras 2010 och 2012. <i>Ansvar: Renhållaren.</i></p>

3.3 Näringsliv

Inriktningsmål	<ul style="list-style-type: none">• Uppkomsten av avfall ska minimeras.• Företag ska ha kunskap om hur uppkommet avfall ska källsorteras och omhändertas på ett miljöriktigt och kostnadseffektivt sätt. <p>Dessutom ska företagen:</p> <ul style="list-style-type: none">• arbeta för minimal deponering, lokalt resursutnyttjande och vidareförädling av restprodukter• uppleva att det är enkelt att hantera sitt avfall.• ha välvårdade industritomter.• inom sina industriområden ta ansvar för anlidade entreprenörers avfall
Mätbart mål år 2013 (annat år anges särskilt)	<p>Mål 7. Andel företag som anger att de har god eller mycket god kunskap om hur uppkommet avfall ska källsorteras och omhändertas på ett miljöriktigt och kostnadseffektivt sätt ska överstiga 90 %</p> <p>Mål 8. Andel företag som anger att det är ganska eller mycket enkelt att hantera sitt avfall ska överstiga 90 %</p> <p>Mål 9. Andel företag som anger att de har god eller mycket god kunskap om hur de ska hantera farligt avfall ska överstiga 90 %.</p> <p>Mål 10. Det ska finnas ett miljöriktigt och fungerande system för hantering av aska och slam.</p>

Åtgärder (revideras årligen)	<p>Åtgärd 2. Ta fram och uppdatera informationsmaterial som bland annat visar hur företagen kan minimera uppkomsten av avfall och hur källsortering och omhändertagande kan ske. <i>Klart 2010. Ansvar plan- och miljökontoret i samråd med renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 3. Utge kontinuerlig information (ev hänvisningar) exempelvis via Företagarnas nyhetsbrev. <i>Påbörjas 2010. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 4. Tillse att kontinuerlig kommunikation (information, behov, samordnade upphandlingar, föredömen, nedskräpning/ovårdade industritomter) om avfallsfrågor utvecklas via lokala eller branschvisa företagsträffar. <i>Påbörjas 2010. Ansvar kommunledningskontoret i samråd med renhållaren och plan och miljökontoret.</i></p> <p>Åtgärd 5. Initiera att rekommendationer om välvårdade industritomter införs i översiktsplanen. <i>Klart 2011. Ansvar kommunledningskontoret i samråd med plan- och miljökontoret.</i></p> <p>Åtgärd 6. Initiera att länsstyrelsen tar fram regionala miljömål (2010-2015) för nyttjande och vidareförädling av restprodukter samt biologiskt avfall från jordbruk och industrier. <i>Klart 2010. Ansvar kommunledningskontoret i samråd med plan- och miljökontoret/renhållaren.</i></p>
Uppföljning	<p>Enkät genomförs 2010 och 2012. <i>Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Uppföljs via ordinarie tillsyn. <i>Ansvar plan- och miljökontoret.</i></p>

3.4 Renhållaren

Inriktningsmål	<ul style="list-style-type: none">• Uppkomsten av avfall ska minimeras.• Systemet för källsortering ska vara enkelt för hushållen att sköta och möjliggöra en rationell och miljöriktig insamling, behandling och avsättning.• Insamlingen av hushållsavfall ska vara kostnads- och miljöeffektiv.• Överskottsmassor ska återvinnas på ett kostnads- och miljöeffektivt sätt.
Mätbart mål år 2013 (annat år anges särskilt)	<p>Mål 11. Minst 35 % av matavfallet ska tas omhand så att växtnäring kan utnyttjas. Energiinnehållet ska tillvaratas om det är ekonomiskt rimligt.</p> <p>Mål 12. Mängd insamlat kärll- och säckavfall ska understiga 214 kg/person (261 kg år 2007).</p> <p>Mål 13. Mängden farligt avfall i kärll- och säckavfall ska understiga 0,1 % (vikt).</p> <p>Mål 14. Användningen av miljöanpassade drivmedel (etanol, biogas, biodiesel) ska vara påbörjad gällande tunga fordon (sopbilar, arbetsmaskiner).</p>
Åtgärder	<p>Åtgärd 7. Utreda via samråd med lokala aktörer och närliggande kommuner olika lösningar för omhändertagande av matavfall och annat biologiskt avfall (jordbruksavfall, industri, etc.) samt möjligheterna till ev gasproduktion. Beakta va- verkets rötning av slam. <i>Påbörjas 2010. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 8. Utreda nytt system för källsortering och insamling. Av underlaget framgår de alternativ till källsorteringssystem som utreds. <i>Klart 2010. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 9. Införa nytt system för källsortering och insamling (utifrån vad som framkommer av åtgärd 8). <i>Påbörjas 2010. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 10. Ta fram förslag till styrmedel som premierar källsortering. <i>Klart 2010. Ansvar renhållaren.</i></p>

	<p>Åtgärd 11. Utreda möjligheter att använda restprodukter för sluttäckning av deponin vid Må. <i>Klart 2011. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 12. Utveckla en samordnad hantering av överskottsmassor inom kommunen. <i>Påbörjas 2010. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 13. Utreda framtida deponering efter 2012. <i>Klart 2010. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 14. Utreda möjligheter till lokal produktion och användning av fordonsgas. Samråd med närliggande kommuner. <i>Klart 2011. Ansvar renhållaren.</i></p> <p>Åtgärd 15. Översyn av insamling och omhändertagande av latrinavfall (torrdass, latrinetter etc). <i>Klart 2011. Ansvar renhållaren.</i></p>
Uppföljning	<ul style="list-style-type: none">• Statistik i Avfall Sveriges Avfall web.• Genomföra plockanalys 2010 och 2012. <i>Ansvar renhållaren.</i>

3.5 Kommunala förvaltningar och bolag

Inriktningsmål	<ul style="list-style-type: none">• Avfallshanteringen inom kommunens förvaltningar och kommunala bolag ska vara ett föredöme.• Alla kommunala förvaltningar och bolag ska källsortera avfallet i samtliga fraktioner som kan samlas in.• Aska från kommunala anläggningar ska vara klassad i återvinningsbara och icke återvinningsbara askor. Återvinningsbara askor ska ej deponeras.• Slam från kommunala reningsverk och enskilda anläggningar ska användas som växtnäring.• Brännbart avfall² från skötsel av kommunal mark ska återvinnas.• Förorenad snö från hårdgjorda ytor ska läggas på särskilt iordningställda platser.• Vid planering av nya bostadsområden ska mark för snöuppläggning reserveras.• Alla kommunala förvaltningar och bolag ska vid inköp beakta avfallets uppkomst och farlighet.
Mätbart mål år 2013 (annat år anges särskilt)	<p>Mål 15. Det ska finnas ett enhetligt system för källsortering av avfall i alla kommunala förvaltningar och bolag som används till minst 95 % av de kommunanställda.</p> <p>Mål 16. Återvinningsbara askor ska ej deponeras efter 2010.</p>
Åtgärder	<p>Åtgärd 16. Ta fram ett enhetligt system för källsortering och informera alla kommunala förvaltningar och bolag. <i>Klart 2011. Ansvar fastighetsavdelningen i samråd med plan och miljökontoret.</i></p> <p>Åtgärd 17. Installera system för källsortering. <i>Klart 2011. Ansvar respektive verksamhet (förvaltning/bolag).</i></p>

² Ris, röjningsavfall, stubbar, etc

	<p>Åtgärd 18. Kontrollera källsorteringen genom enkäter, stickprovskontroller och internrevisioner. <i>Påbörjas 2011. Ansvar Tekniska kontoret, fastighetsavdelningen.</i></p> <p>Åtgärd 19. Ta fram användningsområden för återvinningsbar aska. <i>Klart 2010. Ansvar Övik Energi.</i></p> <p>Åtgärd 20. Uppdatera kommunens inköspolicy så att den beaktar avfallens uppkomst och farlighet. <i>Klart 2010. Ansvar kommunledningskontoret.</i></p>
Uppföljning	<ul style="list-style-type: none">• Enkät 2011 och 2012. <i>Ansvar plan och miljökontoret.</i>• Uppföljs via tillsyn. <i>Ansvar plan- och miljökontoret.</i>

3.6 Fritidsverksamhet

Inriktningsmål	<ul style="list-style-type: none">Boende och besökare som idkar friluftsliv ska vilja bidra till en attraktiv kommun med rena och avfallsfria rekreativmiljöer.Huvudman för fritidsanläggningar³ har ansvar för att det finns välordnade lösningar för omhändertagande av avfall och latrin.Vid fritidsanläggningar som saknar huvudman samt större turistattraktioner (ex Ulvön) ska kommunen tillse att det finns välordnade lösningar för omhändertagande av avfall och latrin.
Mätbart mål år 2013 (annat år anges särskilt)	Mål 17. Andel boende och besökare som idkar friluftsliv som anger att de är nöjda eller mycket nöjda med hur avfalls- och latrinhantering fungerar ska överstiga 90 %.
Åtgärder	<p>Åtgärd 21. Göra Ulvön till ett föredöme vad gäller avfall (källsortering), latrin och toaletter för det rörliga friluftslivet. Används som underlag för fortsatta insatser i kommunen. <i>Påbörjas 2010 och klart 2011. Ansvar kultur- och fritidsförvaltningen i samråd med renhållaren, plan- och miljökontoret samt Örnsköldsviks hamn och logistik.</i></p> <p>Åtgärd 22. Utredda behov och klara ut ansvar för latrinuppsamling vid båt-/gästhamnar. <i>Påbörjas 2010 och klart 2011. Ansvar kultur- och fritidsförvaltning i samråd med plan- och miljökontoret samt Örnsköldsviks hamn och logistik.</i></p>
Uppföljning	Enkät 2010 och 2012. <i>Ansvar kultur- och fritidsförvaltningen.</i>

³ Camping, stugbyar, rastplatser, badplatser, grillplatser, båthamnar, fiskevårdsområden, etc

3.7 Nedlagda deponier under kommunalt ansvar

Inriktningsmål	<ul style="list-style-type: none">Nedlagda deponier (kommunala och privata) ska ej påverka eller hota vattentäkter eller naturområden.
Mätbara mål år 2013 (annat år anges särskilt)	Mål 18. Alla nedlagda deponier (kommunala och privata) ska vara dokumenterade, undersökta och bedömda vad gäller åtgärdsbehov.
Åtgärder (revideras årligen)	<p>Åtgärd 23. Klarlägga ansvar och ordna finansiering för undersökning och åtgärder av kommunala nedlagda deponier inkl GIS-hantering. <i>Klart 2010. Ansvar kommunledningskontoret eller den kommunstyrelsen delegerat till.</i></p> <p>Åtgärd 24. Kommunala klass 2-deponierna⁴ Valhalla, Alne och Elverket ska undersökas och bedömas vad gäller åtgärdsbehov. <i>Klart senast 2011. Ansvar kommunledningskontoret eller den kommunstyrelsen delegerat till.</i></p> <p>Åtgärd 25. Kommunala klass 3-deponier⁵ ska åtgärdas och överföras till klass 4⁶. <i>Klart senast 2012. Ansvar kommunledningskontoret eller den kommunstyrelsen delegerat till.</i></p> <p>Åtgärd 26. Privata deponier ska ansvarsutredas, undersökas och bedömas vad gäller åtgärdsbehov. <i>Påbörjas 2010 och klart senast 2013. Ansvar tillsynsmyndigheten och respektive verksamhetsutövare.</i></p> <p>Åtgärd 27. Alla nedlagda deponier (kommunala och privata) ska vara dokumenterade i fastighetsregistret och kommunens GIS-system. <i>Klart 2010. Ansvar plan- och miljökontoret.</i></p>
Uppföljning	Årlig uppföljning <i>Ansvar kommunledningskontoret.</i>

⁴ Provtagning eller annan undersökning måste genomföras för att ställning ska kunna tas till behovet av åtgärder, fortsatt kontroll eller omklassning. Klassindelning framgår av underlaget till den kommunala avfallsplanen.

⁵ Objekt som efter enklare åtgärd förs till klass 4.

⁶ Särskilda miljöskyddsåtgärder är ej nödvändiga.

4 Uppföljning och kommunikation

Avfallsplanen och dess mål och åtgärdsprogram följs upp varje år på initiativ av kommunledningskontoret.

Ansvar för avfallsplanen ligger på kommunen. Ansvar innebär att kommunen ska leda arbetet med avfallsplanen. Revidering ska ske i samråd med ansvarigt bolag, i detta fall Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB. Parterna får komma överens om formerna.

Avfallsplanen med tillhörande dokument inkl dokumentation av årliga revideringar ska finnas tillgängliga på kommunens hemsida.

Enligt sändlista

Samrådsredogörelse, Avfallsplan för Örnsköldsviks kommun

Bakgrund/Ärendet

Avfallsplanen har varit ute för samråd till 2009-10-05. Under utställningen har sammanlagt 4 yttranden inkommit. Nedan redovisas en sammanställning av yttrandena med kommunledningskontorets kommentarer. Ansvarsfrågorna kommenteras särskilt.

Ansvarsfrågorna, förvaltningarnas ansvar i förhållande till MIVA

Under planarbetet har det blivit tydligt att "en gråzon" av arbetsuppgifter av kommunal karaktär inom avfallsområdet, som tidigare hantearats av Tekniska kontoret, inte självklart ligger under MIVA's ansvar. Detta medför att det nu ställs ett större ansvar på huvudmännen för de anläggningar från vilka avfall ska insamlas. Frågan är också av finansiell karaktär och ansvarig förvaltning bör vid behov lyfta ekonomi-frågorna till budgetprocessen. Med nedan föreslagen ansvarsfördelning följer givetvis ett budgetansvar:

Kommunledningskontoret har ansvar för framtagande av avfallsplan, renhållningsordning samt lokala föreskrifter om avfallshantering. Se även Tillväxtavdelningen nedan.

Tekniska kontorets fastighetsavdelning har ett övergripande ansvar för avfallshanteringen inom kommunens fastigheter och därmed ansvar för att anordningar för källsortering finns vid kommunens förvaltningar. Respektive förvaltning ansvarar för att de används på avsett sätt.

MIVA har ansvar för att mot fastställd avgift samla in hushållsavfall och tillse att det slutligt omhändertas på ett miljöriktigt sätt. Man sköter också avfallsinsamlingen från kommunens förvaltningar. MIVA har också ansvar för att förhandla med förpackningsindustrin så att producentansvaret fungerar på ett bra sätt inom kommunen. MIVA kan också åta sig uppdrag som faller utanför det kommunala avfallsmonopolet, exempelvis visst avfall från industrin m.fl. MIVA bör också kunna stötta förvaltningarna i exempelvis utformning av avfallssystem samt förse kommunledningskontoret med underlag för avfalls-

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Tillväxtavdelningen

Thomas Lundgren, , 0660-884 28

thomas.lundgren@ornskoldsvik.se

plan och andra övergripande dokument. MIVA har ansvar för informationsfrågorna inom sitt verksamhetsområde.

Plan-och miljö har det myndighetsmässiga tillsynsansvaret över renhållningen inom kommunen. Förvaltningen ska också vara en kommunal resurs i utformningen av avfallssystemen, som man nu varit vid framtagandet av avfallsplanen.

Kultur-och fritid har ansvar för att det rörliga friluftslivet får information om hur man ska hantera sitt avfall. Man ansvarar också för att det på prioriterade platser där det inte finns andra huvudmän finns anläggningar för detta.

Tillväxtavdelningen/turism har motsvarande ansvar vad gäller turismen. Då gränsdragningarna kan vara svåra förutsätts att samverkan sker mellan parterna. MIVA hämtar avfallet efter beställning. Plan-och miljökontoret har ansvar för den myndighetsmässiga tillsynen. För anläggningar med annan huvudman ansvarar denne för avfallsfrågorna.

Fortsatt arbete

Avfallsplanen ska nu ställas ut, där alla berörda/intresserade har möjlighet att kommentera kommunledningskontorets slutsatser inför kommunfullmäktiges behandling av planen.

Sammanställning av inkomna yttranden

Yttrande	Kommentarer från kommunledningskontoret
1. Plan-och miljökontoret. Förutom en del förslag till redaktionella ändringar för att aktualisera planen föreslås att ansvarigheten för åtgärd 19, sid 14, kontroll av källsorteringen vid kommunala förvaltningar, ändras från Plan-och miljökontoret till förvaltning/bolag.	De redaktionella ändringarna görs enl. förslag. Ansvarighet för åtgärd 19, som egentligen är egenkontroll av hur källsorteringen fungerar inom kommunens förvaltningar och bolag, flyttas från Plan-och miljökontoret till Tekniska kontoret, fastighetsavdelningen.
2. Kultur-och fritidskontoret. De flesta av kontorets frågeställningar hänför sig till de oklarheter som råder vad gäller ansvaret för avfallshanteringen från rörligt friluftsliv och turism. - <i>"Informationsinsatser behöver göras för att uppmåna boende och besökare att ta med sig sitt skräp hem eller kasta det i avsedda kärl där sådana finns utplacerade."</i> - För att huvudmän för fritidsanläggningar ska kunna ta ansvar för att det finns välordnade lösningar för omhändertagande av avfall och latrin "måste det göras en översyn av vilka anläggningar som finns och som har kärl för avfall och latrin och vilken som är huvudman för respektive anläggning." - <i>"Ansvaret för att det finns välordnade lösningar för omhändertagande av avfall och latrin borde tas fram av MIVA som har kompetens i frågan."</i> - Vid fritidsanläggningar som saknar huvudman samt större turistattraktioner (ex Ulvöarna) ska kommunen tillse att det finns välordnade lösningar för omhändertagande av avfall och latrin. <i>"Vem är kommunen i detta sammanhang? Vad menas med större turistattraktion? Vem finansierar detta? Vad räknar man till fritidsanläggning utan huvudman? (Torroalett och sopor Skeppsmaln, lilla-Bergön, Vågön m.fl.)"</i> - Vad gäller planens intention att Ulvöarna ska göras till ett föredöme; <i>"Var går gränsen mellan det rörliga friluftslivet, båtgäster och övriga be-</i>	I huvudsak se ansvarighetsförslaget ovan. Kultur-och fritid och Tillväxtavdelningen/turism har ansvar för att nödvändiga prioriteringar görs och för att ta fram erforderlig finansiering för åtgärder inom rörligt friluftsliv och turism. MIVA kan medverka som stöd i diskussioner om anläggningars utförande och upplysa om vilka driftkostnaderna för hämtningen kommer att bli.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Tillväxtavdelningen

Thomas Lundgren, , 0660-884 28

thomas.lundgren@ornskoldsvik.se

<p>sökare/turister? Kommunen måste ta ett helhetsansvar för renhållning och vem ansvarar för vad? Gäller källsorteringen samtliga hamnar på Ulvöarna eller ska det finnas en central plats i Ulvöhamn? Denna plats finns idag vid reningsverket. Riktlinjer för källsortering finns idag att ta fram på Internet m.fl. ställen. Frågan är vem som tar hand om det källsorterade materialet (plast, papper, glas, plåtburkar, petflaskor, batterier, kompost, farligt avfall mm) både på Ulvöarna och i övriga kommunen?"</p> <p>- Ang. behovsutredning och ansvar för latrinuppsamling vid båt och gästhamnar. "Anläggningar för att tömma båtars septiktankar finns idag att införskaffa (bidrag till dessa finns att söka) frågan är vem som tar hand om avfallet när tankarna är tömda? MIVA? Vem står för kostnaderna? Medför det en kostnad så är risken stor att fritidsbåtarna fortsätter som idag att tömma latrinet i havet. Kultur-och fritid kan ta fram ett underlag för vilka hamnar som finns samt behovet av septitanksanläggningar. Svaret för latrinuppsamling bör ligga på MIVA. Vem står för investeringskostnaderna av anläggningarna för tömning av septitankar?"</p>	
<p>3. Omsorgsförvaltningen. Inga synpunkter.</p>	-
<p>4. Humanistiska förvaltningen lyfter folkhälsooperspektivet och framför;</p> <ul style="list-style-type: none"> - "På sidan 7 i avfallsplanen saknas koppling mellan vissa inriktningsmål, mätbara mål och åtgärd." - "Det är viktigt med lättillgänglig information... och att tydliggöra hur renhållaren kan underlätta för funktionsnedsatta personer i hushållen." - "Går det att lyfta in ett mål om att utveckla och öka samarbetet med..ex 	<p>För vissa av målen, exempelvis minimeringen av avfall, hanteras vad gäller mätbarhet och åtgärd under kap 3.4, Renhållaren. Andra får utvärderas genom enkäter.</p> <p>Till MIVA</p> <p>Förtydligas under pkt 3.1 "Lokalt utnyttjande av</p>

Postadress

Kommunledningskontoret
SE-891 88 Örnsköldsvik
Org.nr 212000-2445
www.ornskoldsvik.se

Besöksadress

Lasarettsgatan 3
Förvaltningens e-postadress
kommunledningskontoret@ornskoldsvik.se

Telefon

0660-880 00 vx
Fax
0660-888 15

Postgiro

12 58 90-4
Bankgiro
188-4774

Datum
2009-11-30
Ert datum

Beteckning
Ks/2009:105

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Tillväxtavdelningen

Thomas Lundgren, , 0660-884 28

thomas.lundgren@ornskoldsvik.se

<p><i>Återbruket, Startpunkten.”</i></p> <p>- <i>”Vissa brukare/hushåll kan ha svårt att förstå och fylla i en blankett varför alternativa eller kompletterande uppföljningsmetoder kan behöva användas.”</i></p>	<p>resurser och restprodukter.</p> <p>Till MIVA</p>
---	---

Kommunledningskontoret

Thomas Lundgren
Planerare